

การพัฒนาารูปแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์มาลัยผ้า

The Development Package Product for Fabric Garland

ศักรินทร์ หงส์รัตนารกิจ^{1*} และ สุกัญญา จันทกุล¹

Sakarin Hongrattanavorakit^{1*} and Sukunya Chantakul¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์มาลัยผ้า เพื่อออกแบบบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์มาลัยผ้า และเพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์มาลัยผ้า โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ 14 คน และกลุ่มตัวอย่างคือประชากรทั่วไป จำนวน 100 คน โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย นำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียงผลการวิเคราะห์ ดังนี้ ผู้เชี่ยวชาญเลือกแบบร่างมาลัยผ้าแบบที่ 3 เพราะเหมาะสมและน่าสนใจที่จะนำมาพัฒนามากที่สุด บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์มาลัยผ้าที่เหมาะสมควรมีรูปทรงเป็นสี่เหลี่ยม สีของกรอบบรรจุภัณฑ์ควรมีสีน้ำตาล สีทอง แบบเรียบและแบบมีลวดลาย ผ้าที่ใช้เป็นพื้นด้านในควรเป็นสีครีม หรืออาจใช้ผ้าที่มีลวดลาย ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์มาลัยผ้า พบว่ากลุ่มประชากรทั่วไปมีความพึงพอใจในด้านารออกแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.24 ด้านความสวยงาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.26 ด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.29

คำสำคัญ : ผลิตภัณฑ์มาลัยผ้า, บรรจุภัณฑ์

¹ สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

¹ Home Economics Business Administration Program, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

* ผู้ประสานงานนิพนธ์ E-mail: sakkarin.ho@rmutp.ac.th

ABSTRACT

The purposes of the research were to develop the design and the package of fabric garlands and to survey the satisfaction from the sample group towards the products. The data were collected from 14 experts and sample group of 100 people. The instruments used in collecting data was a questionnaire. And the data was analyzed by frequency, percentage and standard deviation. And the findings were: the product was the most suitable and interesting for the products' development. Because the beauty and the difference of those designs gave the garlands' diversity. Could be more appropriate in square shape, the color should be cream, gold in ordinary or tracery style including the color of package's fabric lining should be in cream. For the satisfaction of the target group towards the product, it was found that, overall they were fond of the design at the highest level, having mean of 4.24. They preferred the garlands' loveliness at the highest level, having mean of 4.26. And they liked the value and the usefulness of the product at the highest level, having mean of 4.29.

Keywords : Fabric garland, Package

1. บทนำ

มาลัยนับเป็นมรดกอันล้ำค่าของคนไทยที่มีมาตั้งแต่โบราณเป็นงานฝีมือที่มีความละเอียดอ่อน ประณีตบรรจง มีความสวยงามและยังมีประโยชน์ใช้สอยมากมาย เนื่องจากมาลัยนั้นประดิษฐ์ขึ้นจากดอกไม้ใบไม้สดมีอายุการใช้งานที่สั้น การเก็บรักษามีขั้นตอนที่ยุ่งยากซึ่งในปัจจุบันมีการประดิษฐ์ดอกไม้จากวัสดุที่หลากหลายมากมาย ไม่ว่าจะเป็น กระดาษ ผ้าป๊อปปิ้น ผ้าไหม รังไหม และวัสดุอื่นๆ การประดิษฐ์ดอกไม้ประดิษฐ์ชนิดต่างๆ เช่น ดอกกุหลาบ ดอกบัว ดอกจำปา ดอกมะลิ ฯลฯ วัสดุอุปกรณ์มีความสำคัญในการประดิษฐ์ดอกไม้ซึ่งส่งผลกับรูปลักษณะ สี สีสัน ความสวยงามและคุณค่าของดอกไม้ ความสวยงามตามธรรมชาติของดอกไม้แต่ละชนิด งานมาลัยผ้าเป็นงานประณีต ขั้นตอนการร้อยมีมากกว่าการร้อยมาลัยดอกไม้สด รวมถึงมีมูลค่ามากกว่ามาลัยดอกไม้สดการลงทุนในการผลิตต้นทุนจะสูงกว่าแต่ราคาขายและรายได้มากกว่า (รุ่งธรรม, 2550)

กลยุทธ์การสร้างความแตกต่างเป็นการเพิ่มสิ่งแตกต่างที่มีความหมาย และคุณค่าที่แตกต่างจากคู่แข่งที่มีอยู่ในตลาดโดยสร้างความแตกต่างด้านผลิตภัณฑ์เป็นการสร้างความแตกต่างของสินค้า ประกอบด้วยความแตกต่างด้านรูปแบบ ขนาด ลักษณะที่โดดเด่นและแตกต่างจากผลิตภัณฑ์อื่น การปรับเปลี่ยน แก๊ซและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ตลอดเวลาเป็นสิ่งที่ช่วยให้รอดพ้นจากปัญหาหรือวิกฤตที่เกิดขึ้นเนื่องจากความผันผวนของระบบเศรษฐกิจ คู่แข่งที่มีอยู่มาก (อัญชลี, 2552) บรรจุภัณฑ์เป็นปัจจัยสำคัญที่นักการตลาดคำนึงถึงการออกแบบที่หล่อ

หรือบรรจุภัณฑ์ที่สวยงามและสร้างสรรค์มีส่วนอย่างมากในการตัดสินใจซื้อสินค้าของผู้บริโภค ท่ามกลางภาวะที่สินค้าในตลาดมีการแข่งขันกันสูงนอกจาก ผู้ผลิตสินค้าจะแข่งขันทางด้านคุณภาพแล้ว การออกแบบบรรจุภัณฑ์ยังเป็นกลยุทธ์ที่ควรให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพื่อเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่แตกต่างจากชุมชนอื่น (เพียงพิศ และคณะ, 2552)

เนื่องจากปัจจุบันรูปแบบของมาลัยผ้าและบรรจุภัณฑ์มาลัยผ้าที่มีการวางจำหน่าย เป็นของขวัญของที่ระลึกมีรูปแบบที่เหมือนและคล้ายคลึงกันซึ่งขาดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ทันสมัย ไม่สามารถเข้าถึงความต้องการของผู้บริโภค ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่าควรมีการพัฒนา รูปแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์มาลัยผ้าให้มีรูปแบบสมัยใหม่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น เพื่อพัฒนา งานมาลัยผ้าให้ทันสมัยแต่ยังคงรักษาความเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของมาลัยและเป็นแนวทางการศึกษาพัฒนารูปแบบงานคหกรรมศาสตร์เพื่อพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์งานประดิษฐ์อื่นๆ นอกจากนี้ยังสามารถนำผลิตภัณฑ์ไปสร้างรายได้ เพิ่มพูนความรู้ให้กับผู้ที่สนใจได้เป็นแนวทาง ในการนำไปพัฒนาเพื่อประกอบเป็นอาชีพในอนาคต และเป็นการอนุรักษ์ส่งเสริมเผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรมไทยให้คงอยู่สืบไป

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์มาลัยผ้า
- 2) เพื่อออกแบบบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์มาลัยผ้า
- 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์มาลัยผ้า

2. ระเบียบวิธีวิจัย

2.1 การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์มาลัยผ้า

จากที่ได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์มาลัยผ้า ผู้วิจัยได้ สอบถามความคิดเห็นในการพัฒนารูปแบบมาลัยผ้าให้มีความแตกต่างจากที่มีอยู่ในปัจจุบันว่า รูปแบบมาลัย แบบใด เหมาะสมและน่าสนใจที่จะนำมาพัฒนามากที่สุด และควรมีการตกแต่ง เพิ่ม/แก้ไขหรือไม่ ผู้วิจัยได้ศึกษาและนำรูปแบบมาลัยมาใช้เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในการ ประดิษฐ์จากผ้าโดยการเลียนแบบการประดิษฐ์มาลัยของสด เพื่อเป็นการจำลองดอกไม้ใน ระยะเวลาอันยาวนาน ผู้วิจัยได้ออกแบบรูปแบบผลิตภัณฑ์มาลัย จำนวน 10 รูปแบบ

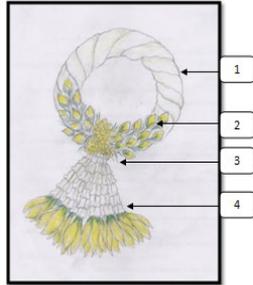
2.1.1 กำหนดผู้เชี่ยวชาญ สร้างแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล

1) กำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และสร้างแบบสอบถามชุดที่ 1

การวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์มาลัยผ้า ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านงานมาลัย จากสถาบันการศึกษาและเจ้าของธุรกิจงานศิลป ประดิษฐ์ จำนวน 7 ท่าน สรุปร ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 ท่านให้ความเห็นว่า ควรมีการพัฒนารูปแบบ มาลัยผ้าให้มีรูปแบบสวยงาม แปลกตา มีความหลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของ ผู้บริโภค รูปแบบมาลัย แบบที่ 3 เหมาะสมและน่าสนใจที่จะนำมาพัฒนามากที่สุดเพราะมาลัย

เกลียวคู่มีความสวยงามดูแปลกตา หาดูได้ยาก และควรมีการรีดกลีบมาลัย ช่อดอกไม้ไม่ควรมีขนาดใหญ่เกินไปต่อดอกจำปาควรมีทั้งดอกตูมดอกบาน โดยมีลักษณะ ดังนี้

- 1 มาลัยกลมพั้นเกลียว
- 2 ช่อดอกไม้ประดิษฐ์
- 3 มาลัยซีก
- 4 อุบะแขก

ชิ้นงานสำเร็จ

ภาพที่ 1 รูปแบบแบบที่ 3 และชิ้นงานสำเร็จ

2.2 การออกแบบบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์มาลัยผ้า

จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์และของที่ระลึกผู้วิจัยได้ศึกษาหน้าที่บรรจุภัณฑ์ซึ่งมีบทบาทในด้านการส่งเสริมการตลาด ดึงดูดความสนใจและช่วยชักจูงในการซื้อสินค้า การตัดสินใจซื้อสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ทำให้บรรจุภัณฑ์มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ บรรจุภัณฑ์จึงเปรียบเสมือนพนักงานขายที่ช่วยในการเพิ่มปริมาณการขาย และเพิ่มมูลค่าของสินค้าบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์มาลัยผ้าให้สามารถคุ้มครองสินค้า ป้องกันสินค้าเนื่องจากการขนส่ง ความสะดวกในการเก็บรักษา แสดงให้เห็นตัวผลิตภัณฑ์ และยังเป็นของใช้ของตกแต่งบ้านได้อีกด้วย ผู้วิจัยได้ออกแบบบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์มาลัยผ้าและสร้างผลิตภัณฑ์ต้นแบบ จำนวน 1 ชิ้นและนำไปสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์มาลัย

ภาพที่ 2 ต้นแบบบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์มาลัย

2.2.1 กำหนดผู้เชี่ยวชาญ สร้างแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล

1) กำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และสร้างแบบสอบถามชุดที่ 2

การวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์มาลัยผ้า ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านบรรจุภัณฑ์ จากสถาบันการศึกษาและเจ้าของธุรกิจงาน ศิลปประดิษฐ์ จำนวน 7 ท่าน สรุป ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 ท่านให้ความเห็นว่า ควรมีการออกแบบ บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์มาลัยผ้า เนื่องจากบรรจุภัณฑ์มาลัยผ้าเป็นการจัดจำหน่ายการใช้ ประโยชน์ของงานสำคัญต่างๆ การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์มาลัยผ้าเป็นการ เพิ่มมูลค่า ประโยชน์ในด้านต่างๆมากยิ่งขึ้น เช่น ของขวัญของที่ระลึก ของตกแต่งบ้าน บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์มาลัยผ้าสามารถนำไปเป็นของตกแต่งบ้าน เนื่องจากในปัจจุบันของตกแต่งบ้าน มีการพัฒนารูปแบบที่หลากหลาย จึงเป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับผู้นิยมรูปแบบของตกแต่งบ้าน แนวอนุรักษ์ รูปทรงสี่เหลี่ยมมีความเหมาะสมเพราะกรอบมาลัยแนวตั้งจึงทำให้มาลัยผ้าดูสง่า และสวยงามโดดเด่น สีสน้ำตาล สีทอง แบบเรียบและแบบมีลวดลายของกรอบไม้เหมาะสมใน การตกแต่งผลิตภัณฑ์ สีผ้าที่ใช้เป็นพื้นด้านใน คือสีครีมอาจใช้ผ้าที่มีลวดลายเพื่อช่วยให้มาลัยมี ความโดดเด่น มีการเสริมด้วยแสงไฟเพื่อเพิ่มแสงเงา สร้างมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์อีกทั้งเป็นการ ตกแต่งบ้าน

ด้านหน้า

ด้านข้าง

ด้านหลัง

ภาพที่ 3 ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์มาลัยผ้า

2.2.2 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการ ศึกษา ความพึงพอใจ ที่มีต่อผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์มาลัยผ้าได้แก่ บุคคลทั่วไป รวม 100 คน และ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถาม โดยแบ่งคำถามออกเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะ เป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้/เดือน

ตอนที่ 2 คำถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ มาลัยผ้ามีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วน (Rating scale) จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้าน การออกแบบ ด้านความสวยงาม ด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอย

3. ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้/เดือน

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 100 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั่วไปส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 70 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 30 ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 18 - 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 60 ในช่วงอายุ 36 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 15 ช่วงอายุ 41 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 12 ช่วงอายุ 26 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 8 และช่วงอายุ 31 - 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 5 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 50 ศึกษาในระดับอนุปริญญา ปวส. คิดเป็นร้อยละ 20 ศึกษาในระดับ ม.6 ปวช. คิดเป็นร้อยละ 12 ปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 12 และศึกษาในระดับอื่นคิดเป็นร้อยละ 6 ส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานเรียน นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 52 อาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 22 พนักงานรัฐวิสาหกิจคิดเป็นร้อยละ 10 อาชีพธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 10 และพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 6 ส่วนใหญ่มีรายได้/เดือนมากกว่า 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 48 รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31 และรายได้ 5,001 - 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์มาลัยผ้า มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วน (Rating scale) แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการออกแบบ ด้านความสวยงาม และด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอย

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจด้านการออกแบบที่มีต่อผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์มาลัยผ้า

ด้านการออกแบบ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
1. มีการออกแบบที่ประณีต สวยงาม	4.24	มากที่สุด
2. มีการประยุกต์รูปแบบให้สอดคล้องกับความต้องการหรือความนิยมในปัจจุบัน	4.22	มากที่สุด
3. มีการประยุกต์รูปแบบริเริ่มสร้างสรรค์	4.52	มากที่สุด
4. มีการออกแบบรูปลักษณ์ที่สะดุดตา ต่อผู้พบเห็น	4.02	มาก
5. มีการออกแบบแสดงถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย	4.20	มาก
รวม	4.24	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการพัฒนารูปแบบ ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์มาลัยผ้า ในด้านการออกแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.24 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการประยุกต์รูปแบบริเริ่มสร้างสรรค์มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.52 รองลงมา มีการออกแบบที่ประณีต สวยงาม มีค่าเฉลี่ย 4.24 มีการประยุกต์รูปแบบให้สอดคล้องกับความต้องการหรือความนิยมในปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ย

4.22 มีการออกแบบแสดงถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย มีค่าเฉลี่ย 4.20 และมีการออกแบบรูปลักษณ์ที่สะดุดตา ต่อผู้พบเห็นปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ย 4.02 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และระดับ ความพึงพอใจด้านความสวยงามที่มีต่อการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์

ด้านความสวยงาม	ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
1. ผลิตภัณฑ์มีความสวยงามสามารถจำหน่ายได้	4.06	มาก
2. ผลิตภัณฑ์บ่งบอกถึงการใช้ฝีมือในการประดิษฐ์	4.30	มากที่สุด
3. ผลิตภัณฑ์บ่งบอกถึงความประณีต สวยงาม สะดุดตา ดึงดูดความสนใจ	4.42	มากที่สุด
4. ผลิตภัณฑ์มีความอ่อนช้อย พลิ้วไหว ดูเป็นธรรมชาติ	4.32	มากที่สุด
5. ผลิตภัณฑ์มีความงามหรูหราสามารถนำไปตกแต่งบ้าน	4.20	มาก
รวม	4.26	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์มาลัยผ้าในด้านความสวยงาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.26 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผลิตภัณฑ์บ่งบอกถึงความประณีต สวยงาม สะดุดตา ดึงดูดความสนใจ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.42 รองลงมา คือ ผลิตภัณฑ์มีความอ่อนช้อย พลิ้วไหว ดูเป็นธรรมชาติ มีค่าเฉลี่ย 4.32 ผลิตภัณฑ์บ่งบอกถึงการใช้ฝีมือในการประดิษฐ์ มีค่าเฉลี่ย 4.30 ผลิตภัณฑ์มีความงามหรูหราสามารถนำไปตกแต่งบ้าน มีค่าเฉลี่ย 4.20 และผลิตภัณฑ์มีความสวยงามสามารถจำหน่ายได้มีค่าเฉลี่ย 4.06 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอยที่มีต่อการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์มาลัยผ้า

ด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอย	ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
1. เป็นการส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย	4.17	มาก
2. เป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับมาลัยผ้า	4.60	มากที่สุด
3. ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมในการประดับตกแต่งห้อง อาคาร บ้านเรือน	4.22	มากที่สุด
4. มีความเหมาะสมในการเป็นของขวัญของที่ระลึก	4.42	มากที่สุด
5. สามารถนำไปประกอบสื่อการสอน	4.06	มาก
รวม	4.29	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการพัฒนา รูปแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์มาลัยผ้าในด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอย โดยรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.29 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับมาลัย ผ้า มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.60 รองลงมา คือ มีความเหมาะสมในการเป็นของขวัญของที่ระลึก มี ค่าเฉลี่ย 4.42 ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมในการประดับตกแต่งห้อง อาคาร บ้านเรือน มี ค่าเฉลี่ย 4.22 เป็นการส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย มีค่าเฉลี่ย 4.17 และสามารถนำไป ประกอบสื่อการสอน มีค่าเฉลี่ย 4.06 ตามลำดับ

4. สรุปผลและอภิปรายผล

4.1 สรุปผล

4.1.1 การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์มาลัยผ้าและบรรจุภัณฑ์มาลัยผ้า โดยสรุป ดังนี้

1) รูปแบบผลิตภัณฑ์มาลัยผ้า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 ท่านให้ความเห็นว่า ควร มีการพัฒนารูปแบบมาลัยผ้าให้มีรูปแบบสวยงาม แปลกตา มีความหลากหลายเพื่อตอบสนอง ความต้องการของผู้บริโภค รูปแบบมาลัย แบบที่ 3 เหมาะสมและน่าสนใจที่จะนำมาพัฒนา มาก ที่สุดเพราะมาลัยเกลียวคู่มีความสวยงามดูแปลกตา หาได้ยาก ควรมีการรีดกลับมาลัย ข้อ ดอกไม้ไม่ควรมีขนาดใหญ่เกินไปดอกจำปาควรมีทั้งดอกตูมดอกบาน

2) การออกแบบบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์มาลัยผ้า โดยสรุปดังนี้ ผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 7 ท่านให้ความเห็นว่า ควรมีการออกแบบบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์มาลัยผ้า เนื่องจากบรรจุ ภัณฑ์มาลัยผ้าเป็นไปเพื่อการจัดจำหน่ายในการใช้ประโยชน์ของงานสำคัญต่างๆ การพัฒนา รูปแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์มาลัยผ้าเป็นการเพิ่มมูลค่า เพื่อนำไปเป็นประโยชน์ในด้าน ต่างๆมากยิ่งขึ้น เช่น ของขวัญของที่ระลึก ของตกแต่งบ้าน เห็นด้วยกับบรรจุภัณฑ์มาลัยผ้า สามารถนำไปเป็นของขวัญของที่ระลึกเนื่องจากในปัจจุบันของตกแต่งบ้านมีการพัฒนารูปแบบที่ หลากหลาย จึงเป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับผู้นิยมรูปแบบของตกแต่งบ้านแนวอนุรักษ์ รูปทรง ผลิตภัณฑ์สี่เหลี่ยมมีความเหมาะสมเพราะกรอบมาลัยแนวตั้งจะทำให้มาลัยผ้าดูสง่า และ สวยงามโดดเด่น สีน้ำตาล สีทอง แบบเรียบและแบบมีลวดลายของกรอบไม้เหมาะสมในการ ตกแต่งผลิตภัณฑ์ สีผ้าที่ใช้เป็นพื้นด้านใน คือสีครีมอาจใช้ผ้าที่มีลวดลายเพื่อช่วยให้มาลัยมี ความโดดเด่น มีการเสริมด้วยแสงไฟเพื่อเพิ่มแสงเงา สร้างมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์อีกทั้งเป็นการ ตกแต่งบ้าน

3) การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย กำหนด กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ได้แก่ บุคคลทั่วไป รวม 100 คน โดยสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 100 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 70 อายุในช่วงอายุ 18 - 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 60 ระดับ การศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 50 อาชีพนักเรียน นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 52 รายได้/เดือน 5,001 - 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 48

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์มาลัยผ้า พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจใน ด้านการออกแบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.24 ด้านความสวยงาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.26 ด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.29

4.2 อภิปรายผล

4.2.1 การศึกษารูปแบบเพื่อการพัฒนาารูปแบบผลิตภัณฑ์มาลัยผ้า โดยผ่านความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ควรมีการพัฒนารูปแบบมาลัยผ้าให้มีรูปแบบสวยงาม แปลกตา มีความหลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค รูปแบบมาลัย แบบที่ 3 เหมาะสมและน่าสนใจที่จะนำมาพัฒนามากที่สุดเพราะมาลัยเกลียวคู่มีความสวยงามดูแปลกตา หากดูได้เรื่อยๆ ซึ่งสอดคล้องกับเพียงพิศและคณะ (2552) กล่าวถึง สาเหตุที่ทำให้ของที่ระลึกมีรูปแบบที่แตกต่างกันนับตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน แตกต่างอันเนื่องมาจากค่านิยมหรือประเพณีนิยมในท้องถิ่น (Tradition Fashion) ในแต่ละท้องถิ่นมีความแตกต่างกันด้วยสภาพภูมิศาสตร์ ทรัพยากร วัสดุที่ต่างกัน ทำให้รูปแบบและรูปร่างของสิ่งที่สร้างต่างกันออกไปอันเนื่องมาจากการสืบทอดวัฒนธรรม โดยการสั่งสมในทางปฏิบัติจากชั่วคนหนึ่งมายังชั่วคนหนึ่ง เทคนิคการทำที่คล้ายคลึงกันแต่รูปร่างรูปแบบหรือลวดลายแตกต่างกันตามความนิยมในท้องถิ่น

4.2.2 การศึกษารูปแบบเพื่อการออกแบบบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์มาลัยผ้าโดยผ่านความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ควรมีการออกแบบบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์มาลัยผ้า เนื่องจากบรรจุภัณฑ์มาลัยผ้าเป็นไปเพื่อการจัดจำหน่ายในการใช้ประโยชน์ของงานสำคัญต่างๆ การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์มาลัยผ้าเป็นการเพิ่มมูลค่า เพื่อนำไปเป็นประโยชน์ในด้านต่างๆ มากยิ่งขึ้น เช่น ของขวัญของที่ระลึก ของตกแต่งบ้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมิตา (2549) ศึกษาารูปแบบบรรจุภัณฑ์ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าที่ระลึกของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา จังหวัดลพบุรี พบว่าด้านบรรจุภัณฑ์ทุกปัจจัยส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อ มาก ได้แก่ เอกลักษณ์ความเป็นไทย ข้อความ สัญลักษณ์ รูปทรง สีและวัสดุ โดยเฉพาะวัสดุที่ให้ความปลอดภัยและรักษาสิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อมากที่สุด ยกเว้นขนาดของบรรจุภัณฑ์ไม่ส่งผลการตัดสินใจซื้อสินค้าที่ระลึก

4.2.3 ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์มาลัยผ้า แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการออกแบบ ด้านความสวยงาม และด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอย

1) ด้านการออกแบบ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แต่พิจารณารายข้อพบว่า ผลิตภัณฑ์มีการประยุกต์รูปแบบริเริ่มสร้างสรรค์ อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการพัฒนาให้มีความแปลกใหม่จากที่มีอยู่ในปัจจุบันแต่ยังคงเอกลักษณ์ความเป็นไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวดี เสาวลักษณ์ และกฤตพร (2556) ศึกษาเรื่องการพัฒนาผ้าบาติกเพื่อผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก สำหรับกลุ่มอาชีพสหกรณ์ศิลปประดิษฐ์ เกาะแกรีด จังหวัดนันทบุรีพบว่า กลุ่มตัวอย่างพึงพอใจในด้านความแปลกใหม่ของการสร้างสรรค์ลวดลาย และความคิดสร้างสรรค์ลวดลาย

2) ด้านความสวยงาม พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แต่พิจารณารายข้อพบว่า ผลิตภัณฑ์ที่บอกลถึงความประณีต สวยงาม สะดุดตา ดึงดูดความสนใจ อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการร้อยมาลัยผ้าโดยมีกระบวนการในการออกแบบ กระบวนการมีการย้อมสี การตอกกลีบ รีดกลีบ การร้อยมาลัย การประดิษฐ์ดอกอุบะ และส่วนตกแต่ง การประกอบพวงซึ่งใช้ระยะเวลาในการประดิษฐ์นานพอสมควร จึงทำให้ผลิตภัณฑ์สวยงาม สะดุดตา ดึงดูดความสนใจ เมื่อนำมาใส่ในบรรจุภัณฑ์จึงทำให้ดูทันสมัย ทูรหุราสามารถนำไปตกแต่งบ้าน แต่ยังคงรักษาความเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของมาลัยสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิรติ นิอร และรุ่งฤทัย (2556) ศึกษาการพัฒนาารูปแบบผลิตภัณฑ์ของขวัญของที่ระลึกจากแป้งทุเรียนพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ที่แปลกใหม่ สร้างสรรค์ด้วยความประณีต

3) ด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอย พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แต่พิจารณารายข้อพบว่า เป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับมาลัยผ้า อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมาลัยผ้าได้มีการประดิษฐ์ขึ้นเพื่อทดแทนงานดอกไม้สดและพัฒนาให้มีความสวยงามเสมือนจริงสามารถนำไปเป็นของขวัญของที่ระลึก ระดับตกแต่งห้อง อาคาร บ้านเรือน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิรติ นิอร และรุ่งฤทัย (2556) ศึกษาการพัฒนาารูปแบบผลิตภัณฑ์ของขวัญของที่ระลึกจากแป้งทุเรียนพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปต่อยอดในเชิงพาณิชย์

5. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องนี้ได้รับการสนับสนุนทุนการวิจัยจากเงินงบประมาณรายได้ ประจำปี พ.ศ. 2557 คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ซึ่งช่วยให้การดำเนินการวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์มาลัยผ้าเสร็จสมบูรณ์

6. เอกสารอ้างอิง

ปัทิตตา เจริญธรรม. (2549). รูปแบบบรรจุภัณฑ์ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าของที่ระลึกของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา จังหวัดลพบุรี. สารนิพนธ์, หลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เพียงพิศ ชะกะทอง และคณะ. (2552). การออกแบบบรรจุภัณฑ์หิ้วขน กลุ่มกันเพ็ชรบ้านละคร ตำบลหนองโพ อำเภอตากาลี จังหวัดนครสวรรค์. งานวิจัย, คณะเทคโนโลยีการเกษตร และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ รุ่งธรรม ศรีวรรณศิลป์. (2550). มาลัยผ้า. กรุงเทพฯ : วาดศิลป์.

สถาพร ตีบุญมี ณ ชุมแพ. (2550). การศึกษาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

สุวดี ประดับ เสาวลักษณ์ คงคาอุยฉาย และกฤตพร ชูแสง. (2556) การพัฒนาผ้าบาติกเพื่อผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก สำหรับกลุ่มอาชีพสหกรณ์ศิลปประดิษฐ์ เกาะเกร็ด จังหวัด

นนทบุรี. งานวิจัย, คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

อภิรติ โสฬศ นีอร ดาวเจริญพร และรุ่งฤทัย รำพึงจิต. (2556). ศึกษาการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ของข้าวของที่ระลึกจากแป้งทุเรียน. งานวิจัย, คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

อัญชลี โสมดี. (2552). เอกสารประกอบการเรียนวิชาการออกแบบของที่ระลึก. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

